

NTLs tariffpolitiske uttalelse 2019

Lønnsoppgjøret 2019 foregår i en situasjon hvor kutt i offentlige budsjetter skaper en usikker framtid for arbeidstakere i både privat og offentlig sektor. En politikk som prioriterer skattekutt virker negativt på sikring av sysselsettingen og utvikling og forbedring av velferdsstaten. Det er stort behov for investeringer og vedlikehold i offentlig sektor og en tydelig satsing på grønn omstilling.

En koordinert lønnsdannelse og et godt inntektspolitisk samarbeid har vært viktige faktorer for norsk utvikling, som blant annet har ført til at vi har verdens høyeste produktivitet. Kollektive landsomfattende tariffavtaler er samtidig en viktig forutsetning for å sikre alle medlemmer en rettferdig og god lønnsutvikling.

I mange av våre tariffområder er lønnsforskjellene økende. Prosentvise tillegg og store lederlønnstillegg har medført at de høyest lønte har fått mer ut i kroner og øre enn de midlere og lavest lønte. For å stoppe denne utviklingen bør det gis generelle kronetillegg som bidrar til å minske lønnsforskjellen mellom de høyest og lavest lønte, og lønnsforskjellen mellom kvinner og menn. NTL vil fjerne lønnsforskjeller som skyldes kjønn, etnisk bakgrunn eller tradisjoner. Ledere og grupper som ikke er omfattet av kollektive forhandlinger skal ikke ha større tillegg enn det som avtales i tariffoppgjøret.

NTL krever at lønn og annen inntekt må fordeles rettferdig. NTL vil arbeide for lik lønn for likt og likeverdig arbeid. Alle ansatte skal ha en lønn å leve av. Rammene for tariffoppgjøret 2019 må gi rom for økt kjøpekraft.

NTL krever at de ansatte skal beholde sine lønns- arbeids, og pensjonsvilkår ved alle omstillinger, også ved utskilling av virksomheter eller endrede eierforhold.

NTL opplever at stadige flere arbeidsgivere skifter arbeidsgiverforening for å slippe unna tariffestede forpliktelser som pensjon, arbeidstid, lønnsystemer og andre arbeidsvilkår. Dette gir store utfordringer ved opprettelse av nye avtaler og inn i de ordinære tariffoppgjørene. Faren for arbeidskonflikter øker når tariffoppgjørene må brukes til å forhandle fram igjen allerede etablerte vilkår.

Mellomoppgjøret 2019 gjennomføres innenfor rammene av tariffavtalenes reguleringsbestemmelser for 2. avtaleår. De sentrale tilleggene i tariffoppgjøret må utformes slik at de store lønnstakergruppene sikres reallønnsøkning. Generelle tillegg og arbeidet for likelønn skal prioriteres i lønnsoppgjøret. Samtidig må de lavest lønnede løftes om man skal nå målet om mindre forskjeller. NTL krever åpenhet om lønn og lønnsvilkår for alle ansatte. Det må finnes tilstrekkelige lønnsstatistikk for å understøtte forhandlingene i alle avtaleområder.

NTL mener at utgangspunktet for avlønning først og fremst skal være arbeidsoppgaver og ansvar. Ansiennitet skal vektlegges. Utdanning og realkompetanse må bli verdsatt.

Særskilt om oppgjøret i Staten

NTL går imot en utvikling hvor stadig større del av fordelingen av lønnsmidlene skjer lokalt i virksomhetene. NTL vil sikre alle statsansatte en lønnsutvikling og jobber for at mest mulig av midlene fordeles på sentralt nivå gjennom generelle tillegg. Dette sikrer også streikerett på fordeling av lønnsmidlene. NTL krever derfor at det ikke settes av midler til lokale forhandlinger i 2019 og at tilleggene gis som sentrale generelle kronetillegg.

NTL krever at lønssystemet i staten ivaretar statens særpreg. Lønns- og forhandlingssystemet må bidra til å understøtte sentrale verdier om rettsstaten og byråkratiets uavhengige rolle. Staten som arbeidsgiver og statens inntektspolitikk må henge sammen.

Særskilt om oppgjørene i overenskomstsektoren

NTL krever at tillitsvalgte får innsynsrett i alle ansattes arbeidsforhold, lønnsforhold og arbeidsavtaler. NTL krever at det forhandles på bakgrunn av virksomhetens samlede lønnsmasse. Den lokale lønnsdannelse må skje i forhandlinger mellom partene med reelle tvistemuligheter, og forhandlingene skal skje mellom likeverdige parter.

Pensjon

NTL vil sikre pensjonsrettighetene i alle tariffområdene. Pensjon skal reguleres i tariffoppgjørene og endringer i eksisterende ordninger skal bare gjøres etter avtale.

Som følge av innføringa av ny tjenestepensjonsordning i offentlig sektor må det foretas en gjennomgang av hvilken lønn som skal inngå i pensjonsgrunnlaget for ansatte i staten, slik at dette minst kommer på linje med andre offentlig ansatte.